

# DOMARHANDBOK

Säsongen 2018/2019



WBDF, Westra Sveriges Basketdistriktsförbund  
[www.westrabasket.se](http://www.westrabasket.se), [www.westrabaskettavling@gmail.com](mailto:www.westrabaskettavling@gmail.com)

## Förord

Detta är en handbok för dig som domare i Westra Sveriges Basketdistriktsförbund, WBDF.

Välkommen till en ny och utmanande säsong.

Domarhandboken kommer att uppdateras efter behov inför kommande säsonger och den senaste versionen ersätter alltid den föregående.

Denna handbok är tänkt som ett hjälpmedel för alla domare i distriktet.

Du ska se handboken som ett komplement till tävlingsbestämmelserna inom WBDF och Svenska Basketbollförbundet, SBBF.

Som domare är det ditt ansvar att vara uppdaterad och ha kunskap om innehållet i tävlingsbestämmelserna, regler, bestämmelser, föreskrifter och direktiv.

Att inte ha kunskap om vad som gäller kring regler och tolkningar fritar ingen domare från dess ansvar.

Lycka till under kommande säsong!

Med vänliga hälsningar

*Laszlo Csizsér*

Kontakt rörande domarfrågor:

Domarkommittén WBDF

Tel. mobil: 070-4402713

e-mail: [westrabasket@westrabasket.se](mailto:westrabasket@westrabasket.se)

## Innehållsförteckning

### Kapitel 1. Utbildning

§ 1 Inledning.....	04
§ 2 Domarutbildningar.....	04
§ 3 Repetitionskurser.....	04
§ 4 Utbildningsplan.....	04

### Kapitel 2. Tillsättning

§ 1 Tillsättning av domare.....	05
§ 2 Direktiv för tillsättning.....	05
§ 3 Rutiner vid tillsättning.....	05

### Kapitel 3. Domaruppdraget

§ 1 Utrustning för domare.....	06
§ 2 Återbud.....	06
§ 3 Förberedelse inför match.....	06
§ 4 Under matchen.....	07
§ 5 Efter match.....	08
§ 6 Etik och moral.....	08
§ 7 Återkoppling och följder av dåligt uppförande som domare.....	08

### Kapitel 4. Ersättningar

§ 1 Domararvoden.....	09
§ 2 Reseersättning domare.....	09
§ 3 Resetillägg domare.....	09
§ 4 Kompensation för domare vid inställd match.....	09
§ 5 Kompensation för domare vid Walk-Over.....	09

### Kapitel 5. Övrigt

§ 1 Administrativa avgifter för domare.....	10
§ 2 Din roll, tillgänglighet och prioritering som domare.....	10
§ 3 Bollar.....	10
§ 4 Dräkter.....	10
§ 5 Walk-over.....	10

FAQ.....	11
----------	----

Anmälan samt rapportskrivning för basketdomare – ett hjälpmedel.....	13
--	----

## Kapitel 1. Utbildning

### § 1.1 Inledning

En domares behörighet till dömande träder i kraft när aktuell utbildning är avslutad, det vill säga att kursen är genomförd och du som domare är godkänd på alla prov.

### § 1.2 Domarutbildningar

Utbildning	Min.ålder	Krav	Ansvarig	Kommentar
Matchledare A	13	Närvaro & deltagande	SBBF	- Anmälan.
Matchledare B	14	Närvaro & deltagande	SBBF	- Anmälan.
Nivå-1	15	Närvaro & godkänd test	SBBF	- Anmälan.
Nivå-2	18	Närvaro & godkända tester	SBBF	- Uttagning av DK i WBDF
Steg-3	18	Närvaro & godkända tester	SBBF	- Uttagning av DK i WBDF
Steg-4	18	Närvaro & godkända tester	SBBF	- Uttagning av DK i SBBF
FIBA	18	Närvaro & godkända tester	FIBA	- Uttagning av DK i SBB

### § 1.3 Repetitionskurser

Repetitionskurser (Clinics) arrangeras inför varje ny säsong. Information om kurser och datum finns uppdaterade på hemsidan. Kallelse bör vara distribuerad till alla domare senast 30 dagar före första tillfället. Under kursen behandlas domarhandboken, nya regler, nya tolkningar, nya tävlingsbestämmelser, etik och moral samt genomförs ett teoriprov. Alla domare ska ha genomgått repetitionskursen för att få döma i distriktets serier.

### § 1.4 Utbildningsplan

Förbundets utbildningsplan är ett levande dokument som ibland ändras. Du hittar utbildningsplanen på vår hemsida: [www.westrabasket.se](http://www.westrabasket.se)

Utöver den obligatoriska repetitionskursen för domare arrangerar WBDF även Distriktsfunktionärskurser.

## Kapitel 2. Tillsättning

### § 2.1 Tillsättning av domare

För domartillsättningen ansvarar av WBDF anställd/utsedd domartillsättare.

### § 2.2 Direktiv för tillsättning

Domartillsättare ska se till att matchningen går till enligt följande direktiv:

- ✓ Till varje match som tillsätts av WBDF ska en respektive två behöriga domare tillsättas.
- ✓ Domare bör inte döma mer än två matcher i följd under samma dag.
- ✓ Nivå-2 domare och domare med högre utbildning som har genomfört och klarat tester i samband med repetitionsutbildningen i WBDF eller vid SBBF:s elitdomarsamling får döma Division 2 och USM/URM som spelas inom distriktets gränser.
- ✓ Matchledare A-B och Nivå-1 domare bör inte döma äldre lag än U17. Domartillsättaren kan göra undantag.
- ✓ Domartillsättaren kan vid särskilt behov frångå dessa principer för att matcherna ska kunna genomföras.

### § 2.3 Rutiner vid tillsättning

När en nomineringslista skickas ut måste respektive domare bekräfta eller avstå inom 48 timmar.

Efter detta görs kompletteringsnomineringar tills samtliga matcher är täckta med nomineringar. Vid förfrågan om kompletteringsnomineringar måste respektive domare bekräfta eller avstå inom 24 timmar.

Nomineringar kan göras via både mail och sms, så det är mycket viktigt att bägge dessa kommunikationsmedel läses ofta.

Vid löpande återbud för en gällande lista sker löpande förfrågningar om kompletteringsnomineringar. Även dessa måste respektive domare bekräfta eller avstå inom 24 timmar.

På hemsidan publiceras och uppdateras löpande den aktuella domarlistan med samtliga nomineringar. Kontrollera listan regelbundet så att dina nomineringar stämmer och så att du uppmärksammar om det sker ändringar som innebär att du får ändrad domarkollega.

Upptäcker du felaktigheter kontakta omedelbart domartillsättaren, om detta inträffar på kvällar eller helger kontakta domaransvarig eller tävlingsansvarig jour.

## Kapitel 3. Domaruppdraget

### § 3.1 Utrustning för domare

Den klädsel som gäller för alla domare är svarta gymnastikskor, svarta strumpor, svarta byxor, gällande (godkänd) domartröja samt gällande (godkänd) domarjacka. Glöm inte visselpipan.

### § 3.2 Återbud

Om det är någon match du inte kan döma, skall återbud lämnas till domartillsättaren senast 72 (sjuttiotvå) timmar före utsatt matchtid.

Om du blir sjuk, skadad eller p.g.a. någon annan orsak inte kan ta matchen måste du själv ordna en lämplig ersättare. Detta måste godkännas av domartillsättaren! Godkänner inte domartillsättaren ersättaren måste du försöka hitta någon som blir godkänd. I annat fall är det du som har närvaroplikt. En missad match eller utebliven närvaro innebär böter på hela arvodet.

Återbud får lämnas endast genom personlig kontakt per telefon eller genom e-post (kvittens av mottagandet krävs för att det ska vara godkänt).

Om du vill byta eller lämna över någon match till en annan domare, innan de tre kvarvarande dagarna, glöm inte att kontakta domartillsättaren för godkännande.

Det finns situationer då du inte kan ordna ersättare t.ex. om du blivit akut inlagd på sjukhus. Försök dock alltid få tag på din meddomare och meddela domartillsättaren vilka du ringt för att försöka åtgärda det hela.

Dagar du ej vill/kan döma meddelar du till domartillsättaren så tidigt som möjligt, sker det innan listan är lagd minimerar du problemen, och slipper få färre matcher.

### § 3.3 Förberedelse inför match

Varje match är för spelare, framförallt ungdomsspelare, ofta den ”viktigaste matchen” i deras liv. Då är det viktigt att vi som domare ser på matcherna med samma ögon. Det gäller oavsett om vi dömer i den yngsta flick eller pojkggruppen eller om det är den högsta serien vi får döma i.

Inför match måste du i tid förbereda dig, och i detta ligger att ta reda på var hallen ligger och hur man åker dit. Ett tips kan vara att kolla vem du ska döma med och kolla om ni kan samåka, ett utmärkt tillfälle att prata igenom matchen.

Du ska kontakta din domarkollega senast 48 timmar innan matchstart i berörd match.

Om ni inte får kontakt med varandra måste ni kontakta domartillsättaren.

Planera väl inför match, se till att få mycket sömn, ät ordentligt för att vara så väl förberedd som möjligt och åk i tid så att du inte kommer för sent.

Före match ska du anmäla din ankomst, senast 30 min. innan utsatt matchtid, till hallen när du kommer genom att hälsa på ledare och sekretariat. Du ska vara på plats ombytt i hallen och övervaka uppvärmningen (mitten av långsidlinjen, andra sidan sekretariatet) senast 20 minuter före matchstart. Du och din kollega bör kolla upp att matchprotokoll finns. Om inte, är det hemmalagets skyldighet att presentera ett sådant. I de flesta hallar finns det hos vaktmästaren.

*Ett tips är att alltid ha några tomma protokoll i väskan (det får du via WBDF).*

Förstedomaren skall efter det att hemmalagets funktionärer (matchsekretariat) fyllt i protokollet se till att samtliga uppgifter är korrekt ifyllda enligt följande:

- Efternamn och förnamn på samtliga spelare och lagledare (fullt utskrivna, ej initialer)
- Dessa namn ska vara med på Spelklarlistorna (Licenslista) som båda lagen måste presentera.
- Matchnummer
- Serie
- Spelplats, matchdatum, matchtid och
- Sekretariatets medlemmar (Namn)

Överensstämmer Spelklarlistan med matchprotokollet skall rutan för JA vid uppvisande av Spelklarlista kryssas i.

Saknas spelare och/eller ledare på Spelklarlistan skall coachen informeras för att ges möjlighet att låta den/de aktuella spelaren/ledaren avstå spel. Detta beslut är alltid coachens.

Alla avvikelser från Spelklarlistan skall noteras på matchprotokollets framsida och rutan för NEJ vid uppvisande av Spelklarlista skall kryssas i. Notera att detta även gäller för spelare och/eller ledare som är rödmarkerade på Spelklarlistan. I dessa fall görs den slutliga licenskontrollen av WBDF:s kansli. Se till att matchprotokollet fylls i korrekt och i tid av båda lagen och följ uppvärmningen.

Du bör även kontrollera att näten på korgarna är hela samt att de och plankan hänger rakt. Om inte så är det i första hand hemmalaget som skall ordna detta via vaktmästare eller liknande. Först i tredje hand kan du bli tvungen att praktiskt ingripa själv.

Kontrollera även att alla ”sekretariatsprylar” är på plats och fungerar. Speciellt viktigt är det att du försäkrar dig, i tid, om att tidtagningsutrustningen och 24/14-utrustningen kan hanteras av tidtagaren och 24/14-tidtagaren. Det är hemmalagets skyldighet att fixa detta.

Saknas utrustning enligt de lokala tävlingsbestämmelserna skall detta rapporteras.

Det är bra om du tillsammans med din domarkollega kommer överens om hur ni ska lägga upp matchen och prata igenom eventuella händelser som kan inträffa, när ni byter position osv.

När det oväntade händer ska du/ni som domare vara förberedda på det mesta.

### § 3.4 Under matchen

Under match skall ni båda förflytta er, så att vi som domare har bra överblick på hela matchen.

Även om du är ensam måste du röra dig så att du omväxlingsvis både är ”främre och bakre domare”.

Som domare uppträder man ödmjukt och med respekt mot alla inblandade. Samtidigt är det väldigt viktigt att agera bestämt och respektingivande. Det är en balansgång som ibland är svår men som alltid ska eftersträvas. I fall någon uppträder illa, fortsätt uppträda exemplariskt. Som domare använder man inte fula ord, är inte oförskämd mot spelare, ledare, sekretariat, kollegor eller föräldrar.

Som domare representerar du WBDF.

Domarens roll är att leda matchen framåt, inte ta över den.

Kommunikation mellan spelare, ledare och domare är oerhört viktigt på plan.

Skulle du behöva säga till en spelare, så skall du gå fram till spelaren och tala om vad som gäller – lugnt och sakligt. Var tydlig med vad som händer vid en ”nästa gång”.

Du skall inte kalla till dig en spelare på ett militäriskt sätt – det skapar lätt missförstånd och du visar ett auktoritärt sätt att leda matchen.

Undvik i största möjliga mån diskussioner på plan men ha med dig att matchen ska löpa så smidigt som möjligt.

Om någon (coach eller spelare) vill veta vad som händer och frågar på ett sätt som du känner är acceptabelt, så bör du upplysa om hur du såg situationen och varför du tog beslutet på det sätt du gjort. Gör det sakligt och det finns ingen anledning att mästra en spelare eller coach om de uppträder korrekt mot dig.

Skulle du/ni nu hamna i en situation då ni måste visa ut/diskvalificera en spelare så gäller att vara påläst om vad som står i regelboken;

- en spelare/flera spelare (ej vid femte foul, om den i sig inte är diskvalificerande) skall vid diskvalifikation visas ut i omklädningsrummet för resten av matchen eller lämna hallen.
  - en coach skall vid diskvalifikation visas ut i omklädningsrummet för resten av matchen eller lämna hallen.
  - publik kan du inte visa ut, utan du får i så fall avbryta matchen, tala med hemmalaget och eventuellt tillkalla vaktmästare och be denne visa ut vederbörande ur hallen. Eventuellt får polis tillkallas av vaktmästare. Det du kan göra är att inte starta matchen förrän allt lugnat ner sig. I det läget är det bra att veta var domarrummet är. Du behöver alltså inte delta i ev. uppträden av publik. Du kan avbryta matchen till det lugnat ner sig eller i värsta fall avbryta matchen helt.
- Om bortalaget ej är överens med sekretariatet, kan de efter förfrågan till dig (förstedomaren), få möjlighet att ha en observatör i sekretariatet. Det innebär en person som tyst skall följa sekretariatets arbete.

### § 3.5 Efter match

Tacka sekretariatet och kollegan för genomförd match.

Se till så att sluttiden på matchen förs in i protokollet på angiven plats.

Ni ska nu kontrollera protokollet, och genom förstedomarens underskrift godkänns detta.

I Division 2 skall även spelarpoängen vara uträknade och införda i matchprotokollet.

Vidare skall kopior lämnas till vinnande (rosa kopia) och förlorande lag (gul kopia).

Matchprotokollet ska skickas alternativt scannas/mailas in av hemmalaget till WBDF, eventuellt tillsammans med Matchrapporten (ENDAST om denna används).

Spelklarlistorna skall inte skickas in.

Handlingarna ska vara kansliet tillhanda senast andra vardagen efter avslutad match.

Om det förekom diskvalificerande foul/fouler under matchen ska du kontrollera att det är antecknat som "D" eller "GD" i protokollet.

Det är föredömligt om du tillsammans med din kollega går igenom matchen.

Fundera en stund på hur du genomförde matchen. Fanns det tveksamma situationer?

Titta gärna i regelboken/tävlingsbestämmelserna om du dömde situationen på rätt sätt.

Hur gick matchen i helhet?

### § 3.6 Etik och moral

- följ fastställda domararvoden och reseersättningar - låt inte pengarna styra ditt dömande.
- var kamratlig, ärlig och uppriktig med kollegorna inom domarkåren.
- döm efter fastställda regler och konstruera inte själv några regler. Det är FIBA:s regelbok som gäller, det är den som ska följas och som alla domare ska ha kunskap om.
- var föreningsneutral i samband med dömandet.
- kom alltid i tid.
- kom ihåg att även vi domare bara är människor och alla kan göra fel, våga stå för det ni gör och gör alltid ert bästa.

### § 3.7 Återkoppling och följder av dåligt uppförande som domare

Om missnöje med en särskild domarinsats inträffar ska den rapporteras skriftligt till förbundet senast andra vardagen efter match. Domarkommittén ska sedan kontakta berörda domare och följa upp rapporten med samtal och eventuella matchövervakningar.



## Kapitel 4. Ersättningar

### § 4.1 Domararvoden

<i>Serie</i>	<i>Förbundsdomare</i>	<i>Distriktsdomare</i>	<i>Domaraspirant</i>	<i>Klubbledare</i>
<b>Div. 2 Herr och Dam</b>	650:-	550:-		
<b>Övriga Senior serier</b>				
<b>Div. 3, Div. 4/5 Motion</b>	500:-	450:-	400:-	
<b>Junior Serien, U15–U24</b>	400:-	350:-	300:-	200:-
<b>Ungdom, U13–U14</b>	300:-	250:-	200:-	150:-
<b>Träningsmatch</b>				
<b>Senior</b>	300:-			
<b>Junior</b>			200:-	

Arvodena i kolumn ”Förbundsdomare”, ”Distriktsdomare” och ”Domaraspirant” gäller endast för domare som är listade i Westra Sveriges Basketdistriktsförbunds domarlista.

WBDF:s domarlista fastställs av distriktets Domarkommitté.

För Klubbdomare som dömer i sin egen förening gäller arvodet under kolumn ”Klubbledare”.

För domare som dömer ensam i matcher där det skulle varit två domare tillsatta, utgår 1 ½ domararvode. Domararvoden i Förbundsserier och USM/URM fastställs av SBBF.

### § 4.2 Reseersättning och parkeringsavgifter domare

Reseersättningen är 3,00 kr/km och resan gäller den närmaste vägen till spelplatsen och räknas tur och retur. Domarna ansvarar för att uträkningen av reseersättningen stämmer.

För klubbdomare som dömer i sin egen förening utgår inte reseersättning.

För medåkande domare utgår ingen ersättning.

Parkeringsutgifter betalas ut mot parkeringskvitto i original eller uppvisande av räkning för SMS Park.

Trängselskattsavgift utgår inte. Reseersättningen och parkeringsavgifterna delas på betalande föreningar genom geografisk kostnadsutjämning.

Den geografiska kostnadsutjämningen tillämpas enbart för de serier där WBDF tillsätter domare.

### § 4.3 Resetillägg domare

Resetillägg om 110 kr utgår till domare som är borta längre än 4 timmar från sin bostad och som har rest mer än 5 mil (enkel väg). Båda kraven ska vara uppfyllda för att ersättning ska utgå.

Resetillägget skall delas på betalande föreningar genom geografisk kostnadsutjämning.

Den geografiska kostnadsutjämningen tillämpas enbart för de serier där WBDF tillsätter domare.

### § 4.4 Kompensation för domare vid inställd match

Domarna ska få besked om flyttad/inställd match senast 72 (sjuttiotvå) timmar före utsatt matchtid, i annat fall utgår fullt arvode. Om domaren får annan match, samma dag som ursprungsmatchen, utgår inget arvode för den sent inställda matchen.

## § 4.5 Kompensation för domare vid Walk-Over

Om ett lag inte infinner sig senast 15 minuter efter utsatt matchstart utdöms WO till förmån för det andra laget. I sådana fall får domaren hela arvodet utbetalt, reseersättningen och resetillägget, om kraven uppfylls. I fall domaren hoppas in på annan match i samma hall, men annan matchplan utgår ersättning endast för den match som döms, inte för wo.matchen.

## Kapitel 5. Övrigt

### § 5.1 Administrativa avgifter för domare

Uteblivit från domaruppdrag	Domararvodet och andra hands tillsättning i fortsättningen.
Ej kontakt med domarkollegan	DK utser lämplig åtgärd.
Ej reglementsenligt klädd	1/2 domararvode och andra hands tillsättning i fortsättningen.
Sen ankomst till match	100 kr / match och andra hands tillsättning i fortsättningen.

Det är WBDF som efter anmälan från föreningarna tar ut administrativa avgifter för domarna.

### § 5.2 Din roll, tillgänglighet och prioritering som domare

Basketboll är inte på liv eller död utan är en balans mellan lek och allvar. Utan duktiga matchledare är det svårt att finna den balansen. WBDF strävar efter att ha duktiga och välutbildade domare.

Tanken är att domaren ska ha ett neutralt förhållande till bägge lagen på planen, allt för att undvika misstroende och ifrågasättande.

Ärlighet inom domarkåren i distriktet är av stor betydelse. Ärlighet skapar ett förtroende och förtroende är en grundsten inom domarskapet. Förvalta väl det förtroende som finns ute hos föreningarna.

Som förbundsdomare inom distriktet är det önskvärt att varje säsong även döma minst tre ungdomsmatcher i distriktet.

Det är viktigt att yngre och nya domare får stöd och hjälp av förebilder inom domarkåren.

### § 5.3 Bollar

Hemmalaget skall tillhandahålla av WBDF godkänd matchboll. Ny boll får inte användas vid tävlingsmatch.

Hemmalaget skall tillhandahålla tre (3) stycken godkända matchbollar till gästande lag senast 30 minuter innan matchstart.

- Bollstorlekar:
- Bollstorlek sju (7) används av
    - Herrar seniorer
    - Ungdomsspelare pojkar U15 och äldre
  - Bollstorlek sex (6) används av
    - Damer seniorer
    - Ungdom, pojkar U13 – U14.
    - Ungdom, flickor U13 och äldre.
  - Bollstorlek fem (5) används av - Easy Basket, P/F U12 och yngre.

Förstedomaren väljer matchboll och den bollen ska inte vara helt ny.

### § 5.4 Dräkter

Då två lag har likartade dräkter skall bortalaget byta dräkt.

Bortalaget skall i förväg ta reda på i vilken dräktfärg hemmalaget spelar.

Det är tillåtet för spelare att använda heltäckande klädsel under matchstället med restriktionen att klädseln skall vara av typen kroppsstrumpa, eller annan likvärdig åtsittande klädsel och skall vara enhetlig med den dominerande färgen på dräkterna, vit eller svart.

Notera att heltäckande underställ av typen kompressionsställ inte är tillåtet, ej heller t-shirts.

## § 5.5 Walk-Over

Om ett lag inte infinner sig senast 15 minuter efter utsatt matchstart utdöms WO till förmån för det andra laget. Match måste alltid startas med fem (5) spelare.

## FAQ

*Detta är några av de frågor du kan stöta på:*

### **Hur går jag tillväga då jag ska skriva en domarrapport?**

Svar: Rapportblanketten finns på hemsidan under fliken /Domare/blanketterutbetalningsrutin.

### **När ska jag skriva en rapport?**

Svar: Förstedomaren ska efter samtliga matcher där det förekommer brister gällande personal eller utrustning, skriva en rapport.

I övrigt skriver du en rapport då du ska meddela ett matchstraff och vid de tillfällen du anser det befogat.

### **Bara ett lag är på plats då matchen ska börja. Vad gäller?**

Svar: Försök få tag på motståndarlaget. Meddelar de att man är på väg, försök då att få matchen spelad. Det kan förekomma trafikolyckor, väderproblem och inställda lokala kommunikationer. Om det inte går att få tag på motståndarna ska du vänta 15 minuter, därefter blåser du w-o.

Du kan/ska även kontakta tävlingsansvarig jour på 0704-402713 genom ett samtal eller sms (det sistnämnda om du inte får svar), för att få hjälp med att nå det saknade laget.

### **Jag har blivit sen till min match p.g.a. något av det ovanstående. Vad gör jag?**

Svar: Ring först till din domarkollega. Se till att du alltid har tagit reda på meddomarnas telefonnummer. Om du inte får kontakt med honom/henne ska du kontakta domaransvarig eller tävlingsansvarig jour och i sista hand hallpersonal eller ledare. Gör allt för att så snabbt som möjligt komma till matchen.

### **Jag kan inte döma den match/de matcher jag åtagit mig. Vad gör jag?**

Svar: Om du blir sjuk eller skadad måste du själv ordna en ersättare. Annars drabbas du av böter. Det finns situationer då du inte kan ordna ersättare t.ex. om du blivit akut inlagd på sjukhus. Försök dock alltid få tag på din meddomare och meddela domartillsättaren/tävlingsansvarig jour vilka du ringt för att försöka åtgärda det hela.

### **När matchen ska starta har min kollega inte dykt upp. Hur gör jag?**

Svar: Försök få tag på din kollega. Ring till domartillsättaren/tävlingsansvarig jour. Kolla om det finns någon i hallen som kan hjälpa till. Om du måste döma matchen ensam och det är en match där WBDF ska ha tillsatt två domare då har du rätt till 1 ½ gånger ditt arvode.

### **En åskådare sitter och skriker hela matchen. Kan jag utvisa honom/henne?**

Svar: En domare har inte rätt att utvisa någon i publiken om han/ hon inte befinner sig inom lagbänksområdet. Ta ett snack med coacherna för de båda lagen och kolla om de vet vem det är. Vet någon det så är lagen ansvariga för sina supporters. Är det en förälder eller ett syskon kan du göra en anmälan och hävda att personen biträtt någon på planen.

I en hall med vaktmästare kan du kalla på honom/henne och få hjälp med att avlägsna personen. I en hall utan vaktmästare får du anmäla hemmalaget om inget sker som hjälper dig.

### **Kan jag avbryta en match p.g.a. dåligt uppträdande av spelare/coacher/publik?**

Svar: Ja! Du måste alltid meddela detta till förbundet. Du kan också avbryta en match och sedan välja att fortsätta den om problemen avhjälpes. Detta är att föredra. Då ska du fortfarande anmäla det till förbundet som kan bötfälla hemmalaget för brister i arrangemanget.

Det kan ju också vara så att du måste avbryta matchen p.g.a. strömavbrott, en sönderdunkad korg etc. Då ska även detta rapporteras till förbundet. Obs. Hemmalaget har två timmar på sig (efter när händelsen inträffar) att åtgärda problemet eller förflytta arrangemanget till en annan hall.

### **Vad gör jag om hallen är låst?**

Svar: Hemmalaget ska ha tillgång till nyckel för ytterdörren. Saknas det, ska hemmalaget ringa och lösa det uppkomna problemet. De har två timmar (efter utsatt matchtid) på sig att åtgärda problemet.

### **Vi kommer in i hallen men kan inte få ned korgarna. Vad gör jag?**

Svar: Ansvaret ligger på hemmalaget. De har två timmar (efter utsatt matchtid) på sig att åtgärda problemet. Se till att matchen blir spelad om det går, även om det innebär förseningar i tidsschemat.

### **Jag har diskvalificerat en spelare/coach. Denne vägrar att lämna hallen. Vad gör jag?**

Svar: Meddela lugnt och sakligt att den diskade har en minut på sig att lämna matchlokalen. Gör han/ hon inte detta avgör den diskvalificerade personens uppträdande hur du agerar. Agerar personen störande avslutar du matchen. Leder laget eller om resultatet är lika vid detta tillfälle blir slutresultatet 0 – 20. Ligger laget under gäller det resultat som gällde då matchen bröts. Givetvis anmäler du allt till Domarkommittén som i sin tur anmäler vidare till förbundet som sedan beslutar om vidare åtgärder.

Agerar personen inte störande då kan du slutföra matchen. Efter matchen noterar du i din rapport att personen inte följde din uppmaning att lämna hallen. Det är därefter förbundet som avgör konsekvensen av handlandet.

### **Efter matchen vill ett av lagen lämna in protest. Vad gör jag?**

Protest mot giltighet av tävlingsmatch får avges av förening som deltagar i tävlingen. Lagkaptenen ska, senast 15 minuter efter matchens slut, meddela förstedomaren om hans lag vill protestera mot

resultatet i matchen. Lagkaptenen skall då i matchprotokollet signera raden "Lagkaptenens underskrift vid protest", detta innan förstedomaren signerat matchprotokollet.

Protest skall inges skriftligen till administrerande organ, senast andra vardag efter den match protesten avser. Protesten skall innehålla de skäl på vilka den grundar sig samt åtföljas av den protestavgift som administrerande organ fastställt.

Inkommen protest skall för yttrande omgående översändas till den mot vilken protesten är riktad.

Yttrande skall inkomma inom sju (7) dagar.

### **Anmälan samt rapportskrivning för basketdomare – ett hjälpmedel.**

#### **Vad är skillnaden på en anmälan och en rapport?**

Svar: En anmälan gäller en eller flera namngivna spelare, ledare eller andra personer som är medlemmar i en förening eller personer knutna till en förening. Den behöver inte nödvändigtvis gälla personer knutna till de båda lagen du dömer.

Du kan också anmäla en förening om deras supporters uppträder dåligt.

Även en ledare/spelare från en annan förening kan anmälas om han/hon t.ex. smädar dig som åskådare under en match. En anmälan ska göras med hjälp av blanketten Anmälan till bestraffning. Den hittar du på hemsidan under fliken "Blanketter".

En rapport är en beskrivning av händelser i samband med en match, som inte handlar om specifika personer. Det kan t.ex. vara en beskrivning om hallen, brister i sekretariatet, om matchen måste ställas in eller om den tekniska utrustningen varit bristfällig/saknats.

Om du vill kan du skicka ett meddelande till domaransvarig om du har synpunkter på något runt matchen. Vill du ha någon påföljd måste du dock göra en anmälan.

#### **Hur fyller jag i händelsebeskrivningen vid en anmälan till bestraffning?**

Svar: Det första du ska göra som domare är att tänka på hur mottagaren tänker, då han/hon läser din anmälan. De som läser en anmälan är medlemmarna i Disciplinkommittén, den förening vars spelare/ledare blivit anmäld, samt den/de som du anmält. Det är således mycket viktigt att din anmälan är utförlig och lättförståelig. Även en förälder kan anmälas om han/hon biträder en spelare. (Däremot kan en "huligan" inte anmälas till bestraffning. Då ska anmälan göras till polisen och du gör en anmälan riktad mot hemmalaget för bristande ordning vid arrangemanget.)

Den/de som du anmält ombeds sedan av Disciplinkommittén att svara på din anmälan för att ge sin syn på saken. Då är det viktigt att du som domare framstår som den mest trovärdiga personen. Finns det någon som kan styrka din anmälan ska detta absolut anges. Var saklig och lägg inte in några personliga värderingar i texten t.ex. "spelaren Kalle Kula uppträder alltid på ett dåligt sätt". Det viktiga är vad som hände just i denna situation. Var noggrann med att skriva om spelet var avblåst vid händelsen eller om bollen var i spel. Skriv aldrig "jag kände mig kränkt som domare". Tala klartext! Blir du kallad för "en jävla idiot", så skriv det!

Skriv matchminut – och den ska vara exakt. Skriv inte att händelsen inträffade i slutet av tredje perioden. Skriv också om den diskvalificerades reaktion efter att han/hon blivit utvisad.

En spelare/coach som utvisats ska alltid lämna matchlokalen. Du får gärna också nämna om någon/några uppträtt föredömligt: "Spelare nr 7 i hemmalaget tog bort den anmälda spelaren i sitt lag från bråket."

#### **Vad gör jag om händelsen är föranledd av en provokation?**

Svar: Denna punkt ska du alltid ta upp då spelare/ledare bråkat med varandra, såväl med medspelare som med motståndare. Det är viktigt för bedömningen av din anmälan. Skriv tydligt vad du hört och iakttagit. Däremot är det helt ointressant vad de som inte deltagit i bråket påstår. Det kallas för hörsägen. Dessa personer kan du mycket väl uppge som vittnen.

Vill du skriva att t.ex. en spelare sagt till dig att han/hon kände sig provocerad så gör det. Du ska också skriva om du inte upplevde någon provokation. Provokation från domaren? Det ska naturligtvis inte finnas någon domare som anses provocerande. En domare ska alltid föregå med gott exempel. Tänk noga på vad du säger och hur det kan uppfattas. Uttryck aldrig saker som "lilla gumman nu får du väl skärpa dig" etc. Då kan det mycket väl hända att det blir du som blir anmäld.

### **Vad gör jag om den diskvalificerande foulén ska anses som ett matchstraff?**

Svar: Då behöver du inte skriva någon anmälan till bestraffning. Dock måste domaransvarig och förbundet meddelas, eftersom våra tävlingsbestämmelser säger att den diskvalificerade spelaren/coachen är avstängd nästa match i just den serien/tävlingen.

### **Kan jag få hjälp med att skriva en anmälan/rapport?**

Svar: Ta hjälp av någon du litar på. Tänk på att om du skickar in en mer eller mindre obegriplig anmälan så gör det att Disciplinkommittén får svårare att fatta beslut. Du kan också prata med Domarkommittén i distriktet.